

Метафоричні замітники трагічної дати сучасної повномасштабної війни, яку ми цьогоріч переживаємо, – «365 днів стійкості», «Річниця незламності, боротьби та супротиву»...

Хоча наші лексикографи ще не визначилися із потребою маркувати ці слова щодо обмеження уживання, емоційного забарвлення, практика підказує, що різниця є. Пор. хоча б таке речення: *Інакше наші нащадки не будуть святкувати чергові річниці Революції Гідності, а із сумом згадуватимуть її роковини.*

Світлана Бибик

СИКВЕЛ

Значення цього відомого терміна вже усталилося в лексико-семантичній структурі нашої мови: це 'продовження мистецького твору, найчастіше – фільму, який у своїй сюжетній побудові використовує сюжетні лінії, персонажів свого попередника'.

Правопис згаданої лексеми ще шліфує мовна практика, тому натрапляємо на написання і *сиквел*, і *сіквел*. Зосібна сайт «Словник УА» (<https://slovnyk.ua>) подає варіант *сіквел*, -а. На сайті «Словник іншомовних слів» (<https://www.jnsm.com.ua>) – *сиквел*. Доступні нам друковані лексикографічні джерела це слово ще не фіксують.

За «Українським правописом» (2019), § 129, п. III, слово *сиквел* пишемо з *И*. Щодо відмінкового закінчення в *Р*. в однини вважаємо, що сиквел – те саме, що фільм, тому за аналогією *фільмУ = сиквелУ*.

Серед українських аналогів-синонімів терміна *сиквел* слова *продовження*, *продовжок*, *наступник*, *післядія*, *дальшина*, *дальшість*, *слідень*, *пощадок* (<https://slovotvir.org.ua/words/sykvcl>). Чи можемо ми згадані відповідники назвати повними еквівалентами? Чи увійде якась із цих лексем у професійну комунікацію кіноіндустрії? Нині результати пошуків власне українських аналогів поняття *сиквел* – вияв мовного експериментування, своєрідне випробування його «креативного потенціалу», внутрішньої форми. Валідний український варіант терміна має віднайти мовна практика.

Поняття «сиквел» прийшло у професійну мову сучасного кіномистецтва. З ним частково співзвучні й тісно пов'язані за змістом терміни *триквел*, *квадриквел*, *приквел* і *мідквел*.

Триквел – це третій за хронологією сюжету твір у серії (сиквел сиквела). Відмінність триквела від трилогії в тому, що вона за задумом від початку є твором у трьох частинах.

Квадриквел (четвертий сиквел) – четвертий твір у серії.

Приквел – фільм, книга або комп'ютерна гра, дія яких відбувається до подій раніше створеного проекту. На противагу сиквелу розповідає передісторію; зазвичай іде за популярним і комерційно успішним фільмом, коли немає змоги зняти продовження.

Мідквел – твір, що розвиває сюжет попередніх творів на ту ж тему, але його власна сюжетна лінія хронологічно належить до періоду всередині вихідного сюжету.

Ангеліна Ганжа

СПОЙЛЕР

З терміном «буктрейлер» пов'язане також поняття *спойлер*. У рекомендаціях щодо створення буктрейлерів зауважують, що вони ні в якому разі не мають містити спойлерів, тобто інформації, яка розкриває сюжет книги.

Серед лінгвістичних визначень терміна *спойлер* є таке: це мовний жанр інформаційного типу, що презентує повідомлення про ключовий фрагмент чи деталь сюжету, розкриті суб'єктові передчасно і які за нормальних обставин раніше не оприлюднювалися.

У повсякденній мовній практиці спойлером називають заздалегідь повідомлений кульмінаційний сюжетний момент з фільму, книги, комп'ютерної гри чи іншої медіапродукції.

За походженням слово *спойлер* утворене від англ. to spoil 'псувати'. Саме до цього слова в соцмережах пропонують багато українських відповідників. Це *споган* (від 'споганити'), *псувка*, *псувака*, *псувач*, *псувайло*, *псунець*, *псуйчик*, *партач*, *вибрик*, *пробник*, *плюндра*, *розцікавник*, *розбовк*, *передчасник*, *плескіт*, *пробовтка*, *спалюжувач*... Бачимо слова з різною конотацією,